

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten
Per Åhgren

BESLUT
2001-05-28

Dnr 231-8659-98

1(7)

Naturreservatet
MAKKARABERG
Torsby kommun
Värmlands län

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

2(7)

Beslut om inrättande av naturreservatet Makkareberg **Torsby kommun, Värmland**

Innehållsförteckning

LÄNSSTYRELSENS BESLUT	3
Reservatets avgränsning	3
Ändamål med reservatet	3
Föreskrifter	
A. enl 8§NVL om rätten att förfoga över fastigheten	3
B. enl 9§NVL om skyldighet tåla visst intrång	4
C. enl10§NVL om vad allmänheten har att iakttaga	4
D. enl 9§Naturvårdsförordningen (1976:484) om skötseln	4

MOTIVERING

Allmän beskrivning	5
Ärendets bakgrund och handläggning	5
Synpunkter i remissomgången	6
Länsstyrelsens bedömning och överväganden	6

HUR MAN ÖVERKLAGAR	7
--------------------	---

BILAGOR

1. Beslutskarta i skala 1:10.000
2. Översiktskarta i skala 1:50.000
3. Skötselplan
4. Administrativa data
5. Utdrag ur redovisning av nyckelbiotopinventering
6. Sändlista
7. Hur man överklagar (Blankett)

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7§ naturvårdslagen (1962:822, omtryckt 1991:641) att förklara det område, som redovisas på beslutskartan (bil 1), som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara *Makkareberg*.

Reservatets avgränsning markeras med ett tjockt streck på karta i bilaga 1. Reservatsgränsen följer fastighetsgräns för nybildade fastigheten Medskogen 1:76

Ändamål med reservatet

Ändamålet med reservatet är att bevara och utveckla naturskogens strukturer och att bevara och förstärka den biologiska mångfalden.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9§ naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

A Föreskrifter enl 8§ naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog eller vidtaga annan skogsbruksåtgärd.
2. uppföra byggnad såsom exempelvis jakttorn
3. bedriva täkt av berg eller lösa jordarter
4. gräva, schakta eller utföra andra ingrepp i marken exempelvis anlägga väg
5. anordna upplag
6. sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, rötslam, gödselmedel eller kalk.
7. dra fram luftledning eller jordkabel
8. upplåta markområde för tävlingar, läger- eller annan verksamhet som kan medföra föroreningar eller markslitage.
9. inplantera för området främmande djur- eller växtart.
10. framföra motordrivet fordon i annat syfte än vad som anges, i skötselplanen (bil 3) fastställd 2001-05-28

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna i fastställd skötselplan.

B Föreskrifter enl 9§ naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet.

1. Gränsmarkering, vägvisning och information om reservatet
2. Iordningställande av vandringsled
3. Ingrepp i skogsvegetationen i överensstämmelse med reservatets ändamål och skötselplan, fastställd 2001-05-28

C Föreskrifter enl 10§ naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet (Föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt)

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. plocka eller gräva upp växter - inklusive mossor, lavar och vedsvampar.
2. borttaga träd eller buskar - inklusive död ved som lågor och torrträd.
3. fånga eller skada däggdjur, fåglar eller grod- och kräldjur liksom att skada deras bo och lekplatser eller ta ägg
4. fånga insekter, landmollusker eller andra evertebrater.
5. framföra motordrivet fordon i annat syfte än vad som anges i fastställd skötselplan (bilaga 3)
6. tälta eller göra upp eld
7. medföra husdjur som ej hålls kopplad
8. anordna tävling (exempelvis orientering) eller liknande verksamhet som kan medföra risk för slitage på mark och vegetation.
9. Anbringa tavla, skylt eller liknande anordning

Utnyttjande av området för organiserad undervisning, naturturism eller undersökningsverksamhet får endast ske i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Föreskrifterna under C utgör inte hinder för naturvårdsförvaltaren att i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdande åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Föreskrifterna utgör heller inte hinder för tillåten jakt enligt allmänt gällande regler.

Föreskrifterna under avsnitt C ovan träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamlingar.

D Föreskrifter enl 9§ naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 3) daterad 2001-05-28

MOTIVERING

Allmän beskrivning

Området ligger på en nivå av mellan 275-300 m.ö.h. i en lång nordvänd sluttning där denna (i norr) möter en bred zon av våtmarker utefter Medskogsån. Smärre våtmarker, bäckdrag och framförallt sumpskogar präglar området.

De nyckelbiotoper som ingår i reservatsområdet beskrivs i bilaga 5, vilken utgör ett utdrag från redovisning av Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering.

Tallskogen i väster har nyligen (vintern år 2000), delvis avverkats som ett led i förberedelserna för en "naturvårdsbränning" i detta delområde.

Reservatsområdet påverkas av den relativt stora "Haigarbäcken" som löper fram i västra områdeskanten. Markvatten strömmar i flera stråk in i sumpskogsbestånden och periodvis flödar vatten dessutom in i ytterligare ett stråk från söder.

Historik och nuvarande markanvändning

Liksom praktiskt taget all skogsmark i norra Värmland har "Makkareberget" berörts av plockhuggningar och annan extensiv markanvändning under tidigare sekler. Enl gamla ekon. kartan (fältmätt 1883-1895) låg närmaste bebyggelsen i Bograngen och Skråckarberget (ca 4 km i NO resp SO).

Idag påverkas skogslandskapet mer intensivt och storskaligt genom det moderna skogsbruket. Så har också skett i reservatsområdets omgivningar.

Området karaktäriseras av grandominerade naturskogsbestånd på mestadels fuktig-våt mark Lågproduktiva tallskogsbestånd (T16) – i de östra delarna - omväxlar med små myrar och sumpskog. Tallbeståndet har trots tidigare ingrepp viss naturskogsprägel med en beståndsålder på 135 år. Torrare marker finns även i de västra delarna - med mer utpräglad kulturkog.

Skoglig beståndsbeskrivning finns dels i form av nyligen upprättad skogsbruksplan (Skogsvårdsstyrelsen) dels som underlag för värdering och köpeförhandlingar (SVEFA, Falun, arbetsmaterial).

Ärendets bakgrund och handläggning

Reservatsområdet med omgivningar uppmärksammades vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering hösten 1996. Inom en zon på ca 2*0,5 km söder om Medskogsån noterades 6st (sammanlagt 27 ha) nyckelbiotoper omväxlande med gallrade och tidigare kalavverkade ytor.

Förhandlingar med berörd markägare ledde hösten 1999 till köpekontrakt för ett markområde kring den största av nyckelbiotoperna. Länsstyrelsen har engagerat SVEFA, Falun i arbetet med värdering och förhandlingar. Vid förhandlingarna beaktades förslaget om ekologiskt motiverad skogsbränning.

Förslag till utformning av reservatsbeslut har remitterats till den tidigare markägaren, till berört viltvårdsområde, till "byalaget" och till biologer med kännedom om området. Vidare även till Skogsvårdsstyrelsen, Torsby kommun och Naturvårdsverket.

Synpunkter i remissomgången

Endast ett skriftligt yttrande har inkommit. Torsby kommun har sålunda anfört att man inget har att erinra mot bildande av detta naturreservat. Man förutsätter därvid att berörda markägare kompenseras för olägenheter. Kommunen betonar även vikten av kontinuerlig dialog med markägare och ordsbor.

Under remissperioden har också samråd kunnat ske med ett antal markägare som direkt eller indirekt berörs av reservatsbildningen. Detta har skett i samband med lantmäterisammanträde för skogsbilväg (cirka 3,5 km) där staten genom reservatsförvaltningen blir intressent.

Vid sammanträdet diskuterades även allmänna frågor kring reservatet och vägens nyttjande. Viss oro redovisades för vår- respektive höstperioder då vägkroppen erfarenhetsmässigt är mer känslig för intensiv trafik.

Praktiska frågor kring temporär avstängning, åtkomst vid speciella tillfällen m. m. förutsättes kunna lösas genom kontakter inom ramen för reservatsförvaltningen.

Länsstyrelsens bedömning och överväganden

Området karaktäriseras av sumpskogar som hyser en rik kryptogamflora indikerande värdefull naturskog.

Området hyser en naturtyp, utpekad i EU:s s.k. "habitatdirektiv", nämligen "Västlig taiga". Området har medtagits som kandidat till Sveriges bidrag till europeiska nätverket "Natura 2000". Området omfattas därför av Miljöbalkens 7Kap 28-29 §§ samt Förordnande om områdesskydd 16-20 §§, där det stipuleras att Länsstyrelsen för sådant område har ansvar att möjliggöra att en gynnsam bevarandestatus bibehålles eller återställs för berörda livsmiljöer eller arter.

Sumpskogen är givetvis beroende av ett säkert vattenflöde och en inte alltför snäv avgränsning. För att finna en långsiktigt bra avgränsning och en stabil miljö kring den biologiskt intressanta kärnan har reservatsområdet utsträckts åt väster fram till Haigarbäcken. Härigenom har ett tallbestånd med klar kulturskogsprägel (en timmerställning) kommit att ingå i reservatsområdet. I periferin finns dessutom smärre ungsogsbestånd.

I förhållande till naturskogslandskapet är brandfält en bristvara i våra dagars skogar. Det tallbestånd som inkluderats i området har bedömts lämpligt att genomföra en ekologiskt motiverad skogsbränning i. Genom den planerade bränningen förstärks reservatets ekologiska värde

Avverkning av timmerställningen har genomförts vintern år 2000. Avverkningen har – i enlighet med villkor i köpeavtal – planerats och utförts med hänsyn till aktualiserad naturvårdsbränning. Av den tidigare timmerställningen har sålunda lämnats delområden med kvarstående skog, som skall ingå i brandfältet.

I den hårt brukade produktionsskogen har många biotoper minskat kraftigt i omfattning. Sammanhängande skogsområden har fragmenterats. Viktiga

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

förutsättningar för växt- och djurliv som var vanliga i naturskogslandskapet håller på att försvinna. Genom denna reservatsbildning säkerställs ett naturområde som kan utgöra livsmiljö för växt- och djurarter vilka i övrigt är missgynnade.

För att uppnå gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som ingår i området finner länsstyrelsen att naturreservatet med redovisade föreskrifter och skötselplan är en lämplig skyddsform.

Ändamålet med reservatet är att bevara och utveckla naturskogens strukturer och den biologiska mångfalden.

Ändamålet skall nås genom att

- * området undantages från virkesproducerande skogsbruk samt andra arbetsföretag som påverkar mark och vegetation.
- * ett delområde i väster skall behandlas genom en naturvårdsbränning.
- * skogsvegetationen, inklusive det brända området, får utvecklas fritt.
- * ytterligare studier av områdets flora och fauna görs som underlag för ökad kännedom om naturförhållandena och för revidering av framtida skötselprogram.
- * områdets utnyttjande för allmänheten sker så att detta inte strider mot bevarandemålet.

Reservatsbildningen innebär inte direkt hinder för jakt enligt allmänt gällande regler. Reservatsmarken förutsättes därvid ingå som del i större jaktlig enhet. Inga viltvårdande åtgärder skall dock utföras inom reservatsområdet. Vidare får skjutorn eller motsvarande anläggningar ej uppföras. Inte heller skall skjutgator röjas. Uttransport av fälld älg (eller annat större villebråd) skall ske så att risken för markskador och spårbildning minimeras.

Vad som närmare krävs för att uppnå ändamålet med reservatet framgår av föreskrifterna under punkterna A, B och C ovan (sid 3-4)

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 7.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit byrådirektör Per Åhgren. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson och naturvårdsdirektör Lars Furuholm.

.....

Ingemar Eliasson

.....

Per Åhgren

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten